

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KOZLÓNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita prom-venta. Id eodem pro-
hibenter. (Az általottok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este. Kiszámlázott nem adóztatott.	Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolvasó szerkesztő: NEMETH ÖDÖN.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 5 frt — kr. Félévre . . . 2 frt 50 kr. Negyedévre . . . 1 frt 25 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilvántartás 50 kr. Többszöri hirdetéseknek engedély
--	---	---------------------------------------	--	---

El kell tiporni.

(N) A francia Panama csak egy erkölcstelen sajtó közreműködése mellett rabolhatott el hatszáz milliót; és csak is egy igazi hivatását megtagadó s a közvéleményt elámitó sajtó támogatásával foszthatott meg bennünket, az ország nagy többségét alkotó katolikusokat is a lelkiismeretlen kormány vallásunk egyik szentségétől. És ha bűnös a kormány az egyházpolitikai törvények létrehozásában, ugy kétszeresen bűnös a sajtó, a mely hónapokon át hazug tudósításaival támogatta a kormány törekvéseit. Természetes, hogy ez az elposványodott sajtó azon a lejtőn melyen megindult immár csak lefelé haladhat, s hogy ma holnap olyan közvesztélyes lesz, mint a kaszabvető Papakoszta bandája.

De ha azért végig olvassuk a hirhedi liberális lapokat, azt tapasztaljuk, hogy hova tovább igaztobb hangon emlegetik, hogy a néppártot kerüljön bármibe is el kell tiporni. És a kormány által kiadott jelszavat felkapják a szubvencionált lapok serege s különböző ártikulátlan hangon üvöltözik felénk: „El kell tiporni.“

Lehetetlen, hogy e liberális láрма hallatára eszünkbe ne jusson Munkácsi zseniális festménye „Krisztus Pilátus előtt.“ A Megváltó fenséges alakját a megvadult söpredék veszi körül, ökleiket fenyegetőleg rázák Pilátus előtt s kinyílt ajkaikon ott lebeg a „Feszítted meg“ kiáltás.

Nem elegendő ismétlődik most az elzúllott erkölcsösség ellen, nem először halljuk azokat a jelszavakat, melyek most ellenünk forgalomba hozattak. De minden támadása a gonoszságnak, csak ideig-óráig diadal-maskodhatott egyházunk fölött, mely rövid idő alatt mindég a régi fényében emelte magasra a keresztet, legmagasztosabb és leghatalmasabb fegyverünket a satanizmus ellen. Most is így lesz! Hiszünk föltétlenül szent ügyünk diadalában!

Mert mit tartalmaz ez kiadott jelszó többet, mint azt, amit a jelszó hangoztatása nélkül, de annál nagyobb ravasz-sággal s annál több törvénytiprassal eddig is megselekedtek.

A képviselő választásoknál vértlázító jogtalansággal üldözött a liberális kormány hatalom s a jövő választások előkészítésére is ugyanazzal a törvénytelenséggel állított

ták össze a választók névjegyzékét. És mikor sem ezek, sem a pártunk és annak vezérei ellen forgalomba hozott rágalmak nem bírták megakadályozni terjedésünket, akkor ismét erőszakkal léptek fel a néppárti gyűlések ellen, s igyekeztek azoknak nagy erkölcsi sikereit hazug tudósítások forgalomba hozása által is kisebbiteni.

Ezek azonban sokkal brutálisabb eszközök voltak, semhogy a megsértett tisztesség és jogérzet alapján többet ne használtak volna pártunknak, mint a mennyit ártottak.

Sokkal veszedelmesebb volt az az aknamunka, a melyet a katolikus egyház szétbontására alattomban megindítottak.

Még szentesítést sem nyertek az egyházpolitikai reformok, mikor a kormánykörök kilátásba helyezték a katolikus egyházvagyont elkobzását az esetre, ha a katolikus főpapság a törvények megváltoztatására alakuló ellenzék élére áll s azt egyházi állásának tekintélyével s vagyoni erejével támogatni merészei. Ez a fenyegetés azt szándékolta elérni, hogy visszatartva a nagy befolyással rendelkező főpapságot a néppárttól, ez utóbbit annál könnyebb legyen elnyomni. Bármilyen politikai furfanggal volt is nekiszegezve főpapságunknak ez a liberális ágyu, a célbavett eredményt nem hozta meg. Nem hozta meg első sorban azért, mert Magyarország katolikus népe sokkal távolabb áll a korruptió ama fokától, mely a kormánynak ilyenmü törekvéseit támogatná; másodsor pedig azért, mivel a mi kormányaink eddig sokkal önzőbbeknek, sokkal megbízhatóbban bizonyultak, sem hogy minden gondolkodni tudó ember szívesebben ne látna a nagy egyházi vagyont a jótékony főpapság, mint a kormány kezeiben. Ilyen körülmények között nagyon gyermekesnek tűnt föl a nagy hangon kimondott fenyegetés. Nem hitt annak komolyságában senki.

De, ha nem ilyen volna maga a helyzet, mely a fenyegetés keresztül vitelét lehetetlenné teszi, főpapságunk még abban az esetben sem tagadhatta volna meg a mi küzdelmeink jogosultságát és helyességét, mert sokkal jobban ismerte a mai kormányhatalom szabadkőműves szellemét, semhogy a fenyegetésben ne látta volna azt, hogy igenis a kormány törekvéseiben benne van az egyházi va-

gyon felosztása s annak keresztültvitelére csak az alkalmas pillanatot várja. A kormány jóindulatától tehát nem várhatta jogainak tiszteletben tartását a főpapság, de igenis várhatta annak megvédését egy valláserkölcsi alapokon álló keresztény párttól, mely hogy mentőnk erősebb legyen, elsősorban is főpapságunknak állott érdekében.

Mikor a nagy ágyu nem félemlített meg bennünket, akkor a politikai ravasz-ság fölfedezte a kongruát, s amit sohasem hordott lelkén a kormány, s azt egyszerre oly lelkiismeretesen karolta fel, hogy azt a kérdést egészen keblére ölelte, kivéve annak megoldását a legilletékesebb főpapság kezéből. Két oldalú célt szolgál a kormány kezében a kongrua. Egyrészt a katolikus alapságot akarja kezébe keríteni, e kérdést mint Damokles kardját függesztve feje fölé, másrészt a főpapságnak is figyelmeztetés akart lenni, hogy jövedelmeiből az alapság részére annyit fog elharácsolni, a mennyire néppárti érzelmei által rászolgált. Am ez a kortes fogás is csütörtököt mondott. A katolikus alapság kerületi gyűlésein a legerélyesebben utasította vissza a kormány jóindulatát, kijelentve hogy jobban bizik főpapságában, mint a kormányban. Az érdekek szembeállítását tehát éppen azok utasították vissza, a kiknek érdekében óhajtott a kormány hivatlan prókátor lenni.

Igy vallott kudarcot a kormány, minden leplezett erőszakos támadásával, melyet elnyomásunkba igénybe vett, s így vallott kudarcot azzal a ravasz fogással is, melylyel a katolikus papság között óhajtotta a viszálykodást elhinteni. A mi vallásos érzéseink sokkal felolthatatlanabb kapcsot képeznek közöttünk, sem hogy azt meglehessen ravasz politikai fogásokkal bolygatni, mint a hogy a többi ellenzék sorait szétrobbantani sikerült.

Kijátszva ellenünk minden kártyájukat, még sem bírták a korhadó oszlopokon nyugvó liberálismust biztosítani, ez ami elkekeríti őket, s ez hozta a fölszínre a vész kiáltást: „El kell tiporni.“

Tudjuk, hogy mit jelent ez a jelszó. A néppárti gyűlések törvénytelen betiltásának bejelentése ez. De nem félünk tőle! Tudjuk, hogy nem több ez a halálmadár rikogatásánál, melytől csak a kishitűek riadnak meg babonás félelmökben. Nincs még a mi kormányunk sem oly eszevesztett,

Mai lapunk 6 oldal.

hogy ilyen jogtörésre még csak gondolni is merne. A gyetvai közpör, mely hála Istennek, csak az államtitkárnak komikus megfutamosásával végződött, elég bizonyítéka, hogy a nép haragját kihívni mindig vezedelmes.

Nem télnék tehát a fenyegetésektől! Haladunk tovább a megkezdett uton, míg a szabadkőműves kormányt, liberális programjával együtt el nem söpörjük.

BELFÖLD.

— József főherceg nyilatkozata. Nagy fontosságú nyilatkozatot tett József főherceg e hó 8-án Ungváron, a hol katonai szemlélet tartott. A főherceg Firczák Gyula munkácsi püspöknek volt vendége ott időzése alatt. Miután egész nap a gyakorlóterén volt, küldöttségeket nem fogadott. Kivételt csak a munkácsi káptalannak tett, melynek hódolátát G e b é Viktor káptalan nagyrépost tolmácsolta. A főherceg válaszában körülbelül a következőket mondotta:

„Nemcsak felségem uram és királyom tudja, hanem az egész ország is, hogy a katolicizmus volt mindig támasza a hazának és a trónnak. Most ugyan bizonyos körök a feledékenység leplevel akarják ezt letakarni, rajtunk áll azonban, hogy ez ne történjék meg s él bennünk a remény, hogy Isten mindezt jóra fordítja. Sok bajon ment már át az egyház és hazánk s most is baj van, — imádkozunk azonban buzgóan, — Isten mindig meghallgatja az imát. Én is buzgóan imádkozom az Istenhez mindennap és erősen hiszem, hogy ki a mennyek országában mindnyájunk felett uralkodik, meghallgatja annyunk buzgó imáját és mindent jóra fordít. Én mindig szerettem egyházamat és iránta s annak hirdetői iránt töretlenül bizalommal viseltem. A munkácsi

egyházmege, mint mindenkoron, úgy most is bebizonyította a trón iránti hűségét és hazafiságát s én mindig szeretettel viseltem ezen egyházmege iránt. Most ugyan rövid időre vagyok itt, de remélem, hogy nemsokára imét látni fogjuk egymást. Kérem továbbra is szeretetüket.“

Kívánatos volna, ha azok, a kik most valóságos hajtóvadást rendeznek a katolikus egyház ellen, megszaválnék a vallásos főherceg szavait s mérsékelnék egy kissé kirohanásaikat tenorját.

— Megfuttott államtitkár. Zsilinszky Mihály államtitkár beszámolója járt e hó 6-án kerületében Zólyomban. Ellátogatott innen Gyetvára is, melynek néppárti polgárain egy óhajtott beszéd állni, hogy az ottani katolikus iskola államosítását megakartja szavatolni a képviselő testülettel. A nép értesülve az államtitkár rosszindulatu szándékáról fenyegetőleg csoportosult a községébe előtt. Az államtitkár egy hátulról ajtán kocsijához menekült. A nép azonban közpörrel kísérte a futó államtitkárt, a kinek az ijátségen kívül semmi baja nem esett.

— Néppárti gyűlések. Július hó 12-én a következő helyeken lesznek néppárti gyűlések: **T a p o l c z á n** a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Z i c h y János gróf. 2. Miért alakult a néppárt? Tartja: O r b á n János. 3. A kisgazdák és a néppárt. Tartja: D r. B a k o n y i Elek székes-fővárosi ügyvéd. 4. Az „új rend“ Tartja: K á l m á n Károly. 5. Elnöki zárásó. — **H o d s a g b a n** (Bácsmege) délután 3 órakor, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Z i c h y Aladár gróf. 2. Az új rend és a néppárt. Tartja magyarul: d r. Z e l e n y á k János orsz. képviselő. 3. Az új rend és a néppárt. Tartja németül: d r. Z e l e n y á k János orsz. képviselő. 4. A kisgazdák helyzete. Tartja németül: M a r s o v s z k y Endre. 5. Az új rend és a néppárt. Tartja bunyevác nyelven: N e u m a y e r Dező. 6. A néppárt hasznai. Tartja bunyevác nyelven: K a r a n o v i c s György. 7. Elnöki zárásó. — **V á r n á n**, július 19-én lesz gyűlés, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: A p p o u y Géza gróf. 2. Alkotmányos jogaink. Tartja: Z w e s k á l Zoltán nagybirtokos. 3. A kisgazdák a felvidéken. Tartja: d r. K u b i c z a János ügyvéd. 4. Az

új rend és a néppárt. Tartja: d r. Z e l e n y á k János orsz. képviselő. 5. Elnöki zárásó. — Július 19-én K e s z t h e l y e n is lesz délután fél 4 órakor néppárti gyűlés, melynek sorrendje a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Z i c h y Nándor gróf. 2. A kispar és a néppárt. Tartja: D r. M a j o r Ferenc főorvos. 3. A kisgazdák és a néppárt. Tartja: D r. B a k o n y i Elek ügyvéd. 4. Az új rend és a néppárt. Tartja: K á l m á n Károly plebános. 5. Elnöki zárásó.

Stefánia özv. trónörökösne Balaton-rüreden.

Lapunk legutóbbi számában megemlékezünk, hogy Balaton-Fürednek az özvegy trónörökösne jelenleg vendége. Megirtuk azt is, hogy Stefánia özvegy trónörökösne 8-án reggel érkezett Siófokra, honnan a Baross-gőzöson átmént Balaton-Füredre. F e j é r Ipoly pannonhalmi főpát és dr. Hurrai István fűrdőorvos fogadták Balaton-Füreden a fenséges asszonyt, a ki az üdvözlesek után az Ipoly-udvarban levő lakására ment.

Délelőtt 11 órakor a lawn-tennis club helyiségét kereste föl, a hol gr. Eszterházy Mihály comondore fogadta s kedves meglepetéssel gyönyörű rózsacsokrot nyújtott át a fenséges asszonynak. A club bejárata előtt akkor már igen előkelő közönség volt egybegyűlve. Ott voltak: gr. Eszterházy Mihály comondore, ifj. Á d á m Károly és br. I n k e y István vice comondorek, D á n i e l Ernő kereskedeimi miniszter, gróf N á d a s d y Ferenc és Tamás, gróf Eszterházy Károly, gróf Z i c h y István és Kázmér, gr. Szapáry Pál, báró Bornemissza Gábor, gróf H o y o s Miksa, gróf D e s s e w f y Aladár, gróf S z é c h e n y i Miklós és Géza, S o m s i o h Béla, dr. P e r g e r Ferenc stb. A megjelent hölgy közönséget Eszterházy Mihály grófnó mutatta be a fenséges asszonynak. Az özvegy trónörökösne üdvözléseire megjelentek: D á n i e l Ernőné, báró I n k e y Istvánné és leánya, gróf E s z t e r h á z y Károlyné, gróf Z i c h y Istvánné, br.

TÁRZA.

Egy vizsgálóbíró életéből.

— A „Fejermegyei Napló“ eredeti tárczája. —
— Kutyának való idő! kiállott fel bosszusan Demjén vizsgálóbíró, midőn kilépett a házból, hol törvényszéki nyomozást ejtett meg. Hűde, onnantól ható szél iramított le a közeli hegyekről, s reszelt a torkát. Felöltöje zsebetől vastag sálát vett elő, s körültekerte vele nyakát és füleit. Az ajtó előtt állott a kocsi; a lovak a takaró alatt is dideregtek. Ilyen korán még alig köszöntött be a tél Máramaros megyében.
— Hol van a kocsi! kérde Demjén.
Kinyitotta az öblös, régi módi batárnak az ajtaját, gondolván, hogy ott találja a kocsist. De biz az nem volt ott. A vizsgálóbíró erre visszament a házba, hol a vizsgálatot Koltay alügyéssel együtt végezte és az udvaron álló csendőrt szólította elő.
Kovács Péter, keresse meg a kocsist. A fickó valamelyik koromába húzódtatott.
Aztán az alügyészhez fordult:
— Ninos vesztegetni való időnk. Már háromra jár az idő, s későn találunk beérkezni Munkácsra. Pedig én vacsorára vagyok hivatalos az alispánhoz.
— Magam is, kedves barátom, s ép azért nem óhajtok elemetkezni ebben a rongyos rusnyák faluban.
Az alügyész megfordult, s a csendőr mellett álló bozontos hajú, vastag bajszos fickóra mutatva így szólt:
— Tegye a kezére a bilincseket.

Kovács csendőr hamar visszajött, de szomorú hírrel. A kocsi annyira leitta magát pálinkával, hogy mozdulni is képtelen.

— Jól van, dohogta bosszuan Demjén bíró, még ez hiányzott.

— Gyönyörűsége vidék, — tette hozzá az alügyész, ki egy alkalmat sem mulasztott el, hogy ne panaszkodjék a számtuzetés miatt, a hova egyenesen a fővárosból került.

Az egyik csendőr ajánkozott, hogy helyettesíti a kocsist. Juon, a fogoly, nem mutatott ellenállási hajlamot és a kézi-bilincsek elég erőseknek látszottak.

Koltay még a fiatabb ügyészek közé tartozott és erősen ragaszkodott a formákhoz. Véleménye szerint az utazás olyan kocsiiban, hol az iruk számára sem volt hely, s a melyben szemközt kellett ülnie a bűnösökkel, nem felelt meg a bíróság méltóságának. De tekintettel a leuforgó körülményekre és különösen a rossz időre, kénytelen volt valamit engedni a nagyra tartott dekorumból.

Egyébiránt ez volt az első fontosabb ügye a vidéken. Az esetből kifolyólag halálbüntetésről vagy legalább is életfogytig tartó fegyhárról lehetett szó. Az a legény, a ki szemben ült vele, a kit a csendőrök három nap előtt tartóztattak le, borzasztóan cinikusnak tűnt fel előtte. A midőn elvitték a büntetés színhelyére, a falu szélén levő házikóba, hol a földön még látszóttak a vérnyomok, hol rablási szándékból egy asszonyon nyolc súlyos kesszúrást ejtett, a halálközlök a jelenlétében, ki átkozódva vallott reá, nem tudott mást tenni, mint egykedvűen ismételtetni:

— Mit akarnak tőlem? Részeg voltam és ha az ember részeg, nem tudja, hogy mit csinál?

Aztán odafordult a halódó asszonyhoz, s így szólt:

— Ne haragudjék, igazán sajnálom.

Hangjából kiértett a megbánás. De az alügyész épen e szavak bosszantották. Magában elgondolta, hogy majd a vádbeszédnél kiszinezi a fickó elvetemültségét megdöbbenő hatással.

Demjén, ki régebb bíró volt, s a bűnesekek már nem izgatták föl, nyugtalanul vizsgál-gatta az eget.

— Az ördögbe is! Szép lenne, ha az éjszakát valahol a szabadban kellene töltenünk.

— Milyen ocsmány pofa! szólt az alügyész. És én ezel három órán át szembeüljék!

— Az igaz, hogy ocsmány, kedves barátom, de még ocsmányabb dolog, hogy a tettet ezen az Isten háta mögötti vidéken és tél küszöbén követte el.

— Ül be, gazember, rivalt Koltay a legényre, ki az egyik csendőrről a batár előülésén telepedett le.

A lovak gyorsan megindultak a sziklás uton. A szél vad erővel rohant utánunk, s meg-rázta a kocsi oldalait. Bent az alügyész élénken magyarázta, Demjénnek a bírói megtor-lásról való nézeteit. Juon ellenbenben a batár sarkába húzódvá békésen elaludt, fejét bal vál-lára hajtva.

— Az ilyen fickók legyőzhetetlen utálatot keltenek bennem, mondá Koltay. Könnyű szívvvel kísérném az akasztófa alá. — De micsoda helyen élünk mi! Ha elgondolom, hogy még külön szekeret sem kaphatunk a fogoly számára s kénytelenek vagyunk a saját kocsiunkon behozni!

Bornemisza a Gáborné stb. A bemutatott hölgyek közül a fenséges asszony többeket megszólítással tüntetett ki.

Később megkezdődtek a versenyek a Stefánia-Yacht-Egylet tiszteletdíjért, melyre tíz nevezés történt. A versenyen Durr Károly a múlt évi „bajnok” nem jelent meg a távollmaradását a versenyekről táviratilag jelentette be. A verseny csak másnap — 8-án — este ért véget Daniel Tibornak, a kereskedelmi miniszter fiának győzelmével.

A fenséges asszony 7-én délután benzinhajón sétahajózást tett, a Balatonon, este pedig a club helyiségében tartott bűvész-előadást nézte meg.

Julius 8-án a főhercegnő a versenyek folytatását nézte meg, de az nap kirándulást nem tett. Julius 9-én az új fűrdőtelepet Balaton-Földvart nézte meg, melynek természeti szépségei nagyon megnyerték tetszését.

A fenséges asszony minden valószínűség szerint július 13-ig marad Balaton-Füreden.

Városi és vidéki hírek.

— **Eljegyzés József főherceg családjában.** Az összes fővárosi és vidéki lapokat bejárta az a hír, hogy Orleansai Fülöp herceg eljegyzi Mária Dorottya főhercegnőt, József főherceg legidősebb leányát. A félhivatalos „Bud. Tud.” azonban nagyon is koraiaknak mondja e híreket. Ennek dacára azonban úgy látszik még sem alaptalanok a hírek, mert mint újabban értesülünk az Orleansai herceg Bicskőre utazott, mely tudvalevőleg legközelebbi vaenti állomása Alsóútnak.

— **Schlauch bimbórnok Bihar-Püspökiben.** Dr. Schleich Lőrincz bimbórnok-püspök a napokban Bihar-Püspökiben járt, hogy az ott általa épített templomot megtekintse. A templom már kész, csak belső berendezése hiányzik s így nemsokára átadják a nagy közönségre.

II.

Már egy óra óta haladtak előre. Az ég feketén és fenyegetőleg beborult. Hirtelen esni kezdett a hó. A fehér pihék egész fürgetege csapódott az utra és a sziklafalhoz, mely az utat szegélyezte. E perczben a kocsi egy magaslaton haladt, hol a vihar teljes erejével ostromolhatta. A tájék elsötétedett, s az utat magas hó takarta, mely egyre növekedett.

— Teringettél! kiáltott fel Demjén bíró, ép az következik be, a mitől tartottam... De a lovak erősek, s ha kissé meghajtnak...

A lovak azonban a bók dacára megállottak; a hó félig megvakította őket s a borzasztó vihartól megijedtek. A fergeteg egyre erősebb lett, s nehéz hótömegek hullottak tompa zuhanással a kocsi tetéjére.

A kocsi helyettesítő csendőr leszállt a bakról s jelentette, hogy nem lát semmit se.

— Csak bátorság, barátom! mondá Koltay. Iparkodjék, hogy legalább a szomszéd faluig eljussunk.

— Az még messze van, aggodalmaskodott Demjén.

— Várj csak, szólta a kocsiiban ülő csendőr társához, menj fölvaltalak.

Fölmászott a bakra és az ostorral közibe vágott a lovaknak. Ezek vadul neki iramodtak, de a következő perczekben az utasok már érezték az erős rázkódásokat, hogy nincsenek a rendes uton.

— A számár még felfordít bennünket! kiáltotta Demjén.

— Hé, csendőr, letértünk az utról! ordította tele tudóval Koltay.

— Jun, a gyilkos, nagy lelkinyugalommal aludt tovább.

— **Udvari plébánia Budapesten.** Budán egy önálló udvari plébánia felállítását tervezik, mely egyenrangú lenne a bécsi udvari plébániával. A plébáni felállítását a magyar királyi udvartartás teszi szíkségessé.

— **Zarándoklat Mária-Radnára.** Kaiser Nándor ferenczrendi áldozár folyó hó 14-én reggel rendes évi zarándoklatot rendez Mária-Radnára, melyre az újatatos hívek minden évben százával szoktak egybegyűlni, hogy legnevezetesebb zarándok helyükön hálát adjanak az Istennek. A zarándoklat 3 napon át fog tartani Folyó hó 14-én reggel 8 órákor lesz az indulás melyet 6 órákor szent-mise előz meg. Minden résztvevő a pápától teljes búcsut és pápai áldást nyer. A zarándoklatra még lehet jelentkezni a ferenczrendiek budai házában Kaiser Nándornál.

— **A katolikus közönséghez.** Gyurky Ödön a katolikus egyesületek országos kongresszusának iroda-vezetője értesíti a katolikus közönséget, hogy az említett kongresszusra csak még július 20-ig fogad el jelentkezéseket a kongresszus irodájában (Budapest koronaherzeg-utca 17, katolikus-kör). Mindazok tehát, a kik e nagyfontosságú katolikus manifesztáción részt venni óhajtanak, a saját érdekükben teszik, ha minél előbb jelentkeznek. Mert jelentkezéseket elfogad ugyan a kongresszus irodája későbbben is, de az elszállásolás iránt nem vállalhat semmi felelősséget. A kongresszusra pedig mintegy 40 ezer ember fog előreláthatólag fölmenni a fővárosba s akkor ugyan csak meg lesz nehezítve a lakás keresés. Azert jó lesz előre jelentkezni a kongresszus irodájában. A jelentkezésnél tudatni kell a következőket: mikor érkezik meg az illető tag? Hány napra, illetve hány éjszakára van szüksége lakásra, minő lakást kíván? (Közös szoba 32 kr, külön szoba egy személynek 1 frt 20 kr, két személynek szintén 1 frt 20 kr, három személynek 1 frt 70 kr). — Tekintve a mai katolikus ellenes mozgalmakat, mindnyájunknak arra kell törekedni, hogy mentől többen legyünk jelen a kongresszuson.

— **Megsérült tüzoltó.** Csér Gábor szakaszparancsnok vasárnap délután a vadász-katonákat tűzoltói gyakorlatokra tanította s

midőn a nagy csövet le akarta gurítani az ezen levő csavar visszavágódott és fején 5 cm. hosszú sebet ütött. Állapota nem veszélyes.

— **Az új katonai zenekar.** Városunk közönsége ezental már a honvéd-csereg zenekarában is gyönyörködhetik. Julius 11-én reggel működött először nyilvánosan. A reggel 6 órákor hadgyakorlatra kivonult honvédek kísérték ki és délelőtt 10 órákor pedig vissza tért a városba. Az új zenekar csak 23 emberből áll, mert ezideig több jó zenészt nem sikerült összeszedni. A teljes létszám 46-ra van tervezve.

— **Kirabolt püspök.** Julius 10-én Dehreczenben dr. Wolaffkai Nándor püspök dolgozó szobájából egy ismeretlen tettes ellopta az összes ott lévő ékszereket, többek között egy több ezer forintot érő nyakláncot, brilliáns keresztet és gyűrűt. A rablással egy állítólagos szőnyegkereskedő gyanúsítanak.

— **Az esztergomi érseki nevelőintézet vizsgálja.** A múlt hetekben fejték be a vizsgálat a Scitovszky János herczagprímás által alapított nevelő intézetben, mely a páli Szt.-Vinczéről nevezett irgalmas nővérek vezetése alatt áll. Az intézetnek 413 növendéke volt. Az intézet igazgatója dr. Komlóssy Ferenc prépost-kanonok és M. Regina főnöknő kinek 9 irgalmas nővér van alárendelve. Az eredmény különösen a polgári iskolában volt kitűnő. Az intézet 15 növendékét részesítette Vasary Kolos bimbórnok-érsek herczagprímás ingyenes ellátásában.

— **Rudolf trónörökös dolgozatai.** Rudolf trónörökös volt nevelője, Rimély Károly, besztercebányai püspök, sok érdekes dolgozat birtokában van, melyeket a volt trónörökös tanulása alatt használt és írt. Van közte stílusztikai és történelmi gyakorlatias, tanulmányrajzai, tankönyvei. Ezen erekiyéket a nemzeti múzeum oszlopcsarnokában nemokára közszemlére teszik ki, a kispesti Rudolf fogadalmi templom javára rendezett néprajzi misszió kiállításában.

— **Tűz városunkban.** Csütörtökön délelőtt nagy riadalmat okozott a vásártér körül a „tűz van!” kiáltás, de a nagy rémület alaptalan volt, mert csak egy trágyadomb égett a pestis pincesz körül Karl József ur szőlője mellett. A tüzet valószínűleg játszó gyermekek okozták.

III.

A bíró félelme alaposnak bizonyult. Az egyik ló hirtelen lecsuszott egy mélyedésbe s magával rántotta társát is. Az ócska batár hevesen megrázódott, az egyik kerék eltört s a kocsi oldalra dülve egymásra borította a bentülőket. A bakon levő kocsis a rudra bukott és megszebezve magát, segélykiáltások közt hentergett a lovak lábai alatt.

A kocsiiban az alügyész a bíró alá került, Jun pedig a csendőrré, ki hasztalan iparkodott a kocsi ajtaját fölnyitni.

— Megsebesült? kérdé Demjén az alügyészt.

— Azt hiszem, nem, de megfulladok? Mit csináljunk?

— Segítenék, ha a kezem szabadon volna szólalt meg Jun.

A helyzet kritikus volt; az alügyész úgy találta, hogy ki kell mindenáron szabadulni.

— Csendőr, mondá, tegye szabaddá a fogoly kezeit.

Ez a művelet nem miden nehézség nélkül ment végbe. De a mint meg volt, Jun átmászott a csendőrről, kimászott a kocsiából és a többieket is talpraállította.

— Jól nézünk ki! Szólt az alügyész, ki e vidéken először járt, s hóvihárban még nem volt része.

Jun e közben a megszebesült csendőrt kiemelte a lovak közül. Aztán megvizsgálta az égboltozatot, s ráta a fejét. Tapasztalásból tudta, hogy a havazás sokáig fog tartani.

— Ódament a lovakhoz, biztos kézzel megfogta zablájukat és felhuzta őket a meredek szeléről. Aztán lefötte őket takaróval. A veszedelem közepette oly nyugodtnak és értelmesnek látszott, hogy Koltay határozott elvei dacára

bámulva tekintte reá, annál inkább is, mert ő maga csak panaszkodni tudott.

A hó esni kezdett a kocsiba is. Jun neki feküdt és teljes erejét megfeszítve, talpra állította. Tovább menésről szó sem lehetett, de a kocsi legalább némi védelmet nyújtott a vihar ellen.

— Menjen be bíró ur, szólta Jun.

Koltay, ki a hidegtől reszketett és minden tagjában szibongó fájdalom érzett, nem mondatta magának kétszer. Demjén követte őt. Jun a megszebesült csendőrt betette hozzájuk, aztán a széttört bakkal iparkodott a havat eltisztítani a kocsi mellől. Mint tapasztalt hegyi lakó minderre gondolt.

Az urak tanácskozni kezdtek, de indíjannak e gyalog utnak, de Jun felvilágosította őket, hogy a legközelebbi falu legalább két órányira fekszik.

Beállott az est, a legborzasztóbb téli este. Végre elhatározták, hogy az egészséges csendőr induljon utnak segítségért. Ez szó nélkül engedelmességet, felült az egyik kifogott lóra és neki indult az ólomszűrke sötétségbe.

— Ki tudja, eljut-e a faluba, mondá Jun utánna nézve.

Az alügyész igen nyugtalan volt és épen-séggel nem vizsgálatódott még Demjén elbeszélésén, hogy ő már töltött egy éjszakát a hegyek között. Kimért modora s állásának dekoruma az ehagyatottság és tanácsalatlanság körében elűnt, s mint tapasztalatlan városi ember bizonyos csodálatot érzett Jun iránt, a ki mitől sem ijedt meg.

— Megpróbálom egy kis tüzet csinálni, mondá a legény. Talán majd meglátnak ben-

— Nagylelkű plebános. Szabó Ferenc német-eleméri plebános 1080 kötetnyi könyvtárát a napokban a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek ajándékozta, a mely ez ajándékkal egyszerre három nöz népkönyvtárnak fogja alapját megvetni.

— Kocsi a gyorsvonat alatt. Nagy szerencsétlenség történt a déli vasút grác-göteborgi vonalán. A teljes gőzerővel rohanó gyorsvonat egy vasúti átjárónál egy kocsi, melyen 8 ember ül, összezúródott. A kocsin ülők közül öten a vonat alá kerültek, mely valósággal darabra tépte őket. A másik három is súlyos sérüléseket szenvedett. A kocsi elé fogott lovak azonban sértetlenül maradtak. A szerencsétlenséget a vasúti őr idézte elő, ki egy regény olvasása közben elaludt és nem zárta el a sorompót.

— Iskolaszéki ülés. Ma délelőtt 11 órakor az iskolaszéki bizottság a l a g h y Dezső elnöke alatt ülést tartott. Az elnök bejelenté, hogy a jövő tanévre 1769 fíu és ugyanannyi leány tanköteles van, továbbá tudomására hozza a közgyűlésnek, hogy K r a s z n o p o l s z k y Ida tanítónő, ki a polgári leányiskolánál volt alkalmazva, állását megváltik, mert férjhez megy. A közgyűlés bizottsága a bejelentést tudomásul veszi s egyuttal köszönetét fejezi ki a nevezett tanítónőnek addigi működéséért. Több kevésbé fontos tárgy megvitatása után az elnök fél 12 órakor az ülést bezárta.

— Felesége után a halálba. Hogy van még halálos szerelem a házasság után is, — bár kárhozzátandó módon — de mégis beigazolta B a m b e k Ignác székesfejérvári asztalossegéd, a kit öngyilkossá tett a neje halála feletti fájdalom. Bambek Ignác 51 éves asztalossegéd a vásártéren lakott családjával, mely feleségéből, közművelődési fiából és egy felszült lányából állott. A szép családi életet azonban felzavarta az asszony halála, mely ez előtt mintegy 8 nappal történt. Ez annyira elkésztette Bambeket, hogy elhatározta öngyilkosságát. Végzetes tettének idejéről folyó hó 8 körül 9-ikre virradó éjjel választotta. Leánya és fia már lefeküdtek s ő még fennmaradt, azt lohván ürügyül, hogy még nem álmos. Leánya észrevette, hogy többször megáll előtte s nézi elaludt-e már? A leány azonban mitsem gyanítva csakhamar elaludt. Mikor Bambek észrevette, hogy leánya alszik, az ajtót bekötötte és felakasztotta magát egy vékony zsineggel a

ntüket, s azonkívül melegek lehetünk is. . . . Itt van egy oseria, a melyikről néhány ágat levágni lehetne, ha volna hozzá kés.

Véletlenül egyiküköknél sem volt. Az alügyész, félig megdermedve a hidegtől, néhány pillanatig haragot vívott hivatalos méltóságával. Nála volt kés, épen az, melylyel Juon halálra sebezte áldozatát. A többi lefoglalt tárgy közzé volt helyezve egy zsákba. Összerázkódott, de mégis kinyitotta a zsákot és a kést átadta Juonnak.

A legény eltávozott, s tíz perc múlva nagy oszomó ággal tért vissza. A havat leverte, a kocsi mellett összerakta egy oszomóba az ágakat s aztán nem minden taradág nélkül meggyújtotta. A füst daczára lángok pompásan estek a félig megdermedteknek.

A hó csendesen, de folyton hullott.

IV.

Két, három, négy óra telt el így; a csendőr nem tért vissza, bizonyosan eltévedt valamerre. Juon a kocsiba telepedve, előhúzott zekéje alól egy darab kenyeret és szalonnát, a mit még hazuról hozott s a kihallgatás alatt gondosan elrejtett.

Az alügyész csakhamar rájött, hogy meghal az éhségtől. Demjén ellenben elaludt.

Juon fogta a kést — a gyilkoló kést — s egész nyugodtan leszel egy darabot a szalonnából.

— Ha nem veti meg . . . szolt, az alügyészhez fordulva. Koltay hevesen megrázkódott és tiltakozva intett.

— Nem kell olyan büszkének lenni! — vélekedett Juon, s nagylelkűen adott egy darab kenyeret és szalonnát a megsebesült csendőr-

mestergerendára. A leány csak reggel vette észre apjának végzetes tettét. A megrémült leány apja holtteste alatt bujt ki az ajtón és hozott segítséget. Nemsokára megjelentek a rendőrség kőzegei és jegyzőkönyvet vettek fel. A házbeliek állítása szerint végzetes tettét neje halála feletti kétségbeesésben követte el. — Az asztalon két ozeruzával irt papirlapot találtak. Az egyikben ez volt írva: „Anyád temetése kivan fizetve”, a másikon pedig: „Mari, az óra meg a két jeggyűrdt abba a vörös skatulyában van, akit a csendőrtől kaptál vedd magadhoz”.

— A leplezett fakir. Végre tegnap leplezték a két fakirt, kik „Os-Budavárban” hosszú alvással ámitották a közönséget. Az egyik hazug álmu fakirt 4 ember, köztük két újságíró, tetten érte, amint éjjel az üvegek-reányben feltűve jöszlen vacsorázott. A leplezők közül egyik rendőrt hivatott s az lefoglalta mint bűnjelet az üvegszekrényt, mely bőven el volt látva élelmiszerekkel.

— A polgári lövöld. Kár, hogy városunk közönsége a polgári lövöld kerthelyiségét jobban nem látogatta, mert legszebb sétahelyünk. A közönségnek tartózkodásán egyedül csak a lövész-egylet segíthetne, ha időnként oda katonai zenekart hivatna, azt ottani vendéglőt pedig egy vállalkozó vendéglősnek adná bérbe. Azzal, hogy e hó 12-én, 13-én és 26-án oszálövészeti versenyt rendeznek, a bajon épen nem segítenek.

— Homes, Fey és Davanport. Ily nevű három tagból álló társaság fog városunkban antispiritista mutatványokat produkálni, mely a spiritizmus leplezésére irányul. A három tagu társaság mindegy két órán keresztül szórakoztatja a közönséget a csodákkal határos mutatványival. A legérdekesebb dolgok egyike az, mikor, H o m e s a közönség zárt borítékba tett kérdéseire a nélkül, hogy a kérdéseket megnézné, a legfrappánsabb válaszokat írja le. A közönség figyelmébe ajánljuk a társaság mutatványait, melyei Európa szerte feltűnést keltettek. Városunkban csak két előadást tartanak, egyiket szombat, a másikat vasárnap este.

— Eljegyzés. W u n d e r János diósi kántortanító eljegyezte F u s z Emma kisasszonyt Etyeken.

— Kerékpáron Siófokra. A helybeli kerékpár-egyesület vasárnap Siófokra kirándulást rendez. A gyülekezés reggel fél 5 órakor a Molnár-féle kávéház helyiségében lesz.

nek, a ki habozás nélkül elfogadta, maga pedig jó étvágygyal falatozni kezdett.

Az alügyész lelkében heves küzdelem támadt. Hogy foglyának vendége legyen, annak az embernek a vendége, a kire a legulsosabb büntetést szándékozik indítványozni, tényleg kényes helyzet volt. De a hegyek közt volt, elbavtva, s az éhség erősen gyötörte.

Büszkesége eltűnt, s megszólalt:

— Csak egy harapást . . .

Juon odaadta a maradékot, s az alügyész mohón lenyelte. Most már nem érezte a megáldatást, hogy egy gonosztevő mentette meg, szolgálta ki és vendégelte meg. A törvénytörési teremben lehet a dolgokat ideális szemmel nézni, de itt az más! . . .

Gyöngye gyermeknek tűnt föl önmaga előtt e hatalmas parasztleánygyenyel szemben. Ha ez uinos itt, mi történt volna velük?

Az éj elmúlt. Soha alügyész nem volt fűrosabb helyzetben. A veszedelem minden társadalmi korlátot elenyésztetett, s kényszerítette a kultúra emberét, hogy elismerje a természet emberének fölényét határozottságban és bátorságban.

Az alügyész és a gyilkos barátságosan beszélgettek, míg a nap szürkén, bágyadtan föl nem virradt.

Egy órával később megérkezett a csendőr egy oszomó paraszt kíséretében, kik egész éjjel térdig érő hóban bolyongtak, nem tudván eligazodni.

— Gyere, fiam Juon, — szolt az alügyész szeliden a legényhez, — most megint föl kell vened kezre a bilincseket! . . .

Barabás Albert.

— Inasok és segédek kiállítása. E hó 15-én az ezredéves kiállítás időleges kiállítási csarnokában a magyar ipar nagy haladásának bemutatására Dániel Ernő kereskedelmi miniszter megnyitja a mester-inasok, munkások és segédek munkáinak egy hónapig tartó kiállítását. Az eddig rendezés alá vett tárgyak közt vannak sok meglepően szép és izléses dísz tárgyak is. A kereskedelemügyi miniszter felhasználva az alkalmat felszólította az iparhatóságokat, hogy tekintettel a szakkiallítás speciális hivatására, figyelmeztessék a fiatal iparosokat, hogy számukra biztosított kedvezmények igénybevételeivel a kiállítást a szakkiallítás tartama alatt látogassák meg.

— Díjnyokkérdés megoldása. Ezen sokat forgatott kérdést Sopron város oldotta meg legelsőnek az országban. A Sopron városnál alkalmazott díjnyokokat, kik még nem töltötték be 60-ik életévüket, s az irnoki álláshoz megkivántató kvalifikációval bírnak, nyugdíjjogosultsággal III. osztályú irnokokká léptették elő évi 500 frt fizetés és 120 frt lakbérjavadalommal mellet. Valjon, mikor fogja az állam is fölszabadítani rabszolga-helyzetükből a díjnyokokat?

— A millénium emlékére a Székesfejérvári „vizivárosi” Boldogságos Szűz Máriáról oimzett római katolikus kiseddörv-egyesület, rendes tagjai sorába hat évi kötelezettséget vállaltak a következők:

Dr. Major Ferencz, Péntes Imréné, Rózsa József, id. Rózsa Ferencz, ifj. Rózsa Ferencz, Klein Adolf, Wágner Ede, Gulás Irén, dr. Trummer Gyuláné, Priefach József, Huszár Károly, Benedek Ferencz, Kuti Márton, Mayer Károly, Gremesperger István, Péék Gyula, Fiáth br. főispán, br. Fiáth Miklósné, dr. Hattyuffy Dezső, Fortvingler Ferencz, Krancz Ignác, Scheirich Antal, Héritz Ferenczné, Barna Viktor, Ivánovits Gyula, Schafhanzer Károly, Válder Bálint, Varga István, Mráz Venczel, Hagenmacher Károly, Kronhoffer Antal, Richter Rész, Streid Ferencz, Valentovics Mihály, Schvalm Viktor, dr. Saára Gyula, Tamás Vilmos, Virágh József, özv. Tömör Mihályné, ifj. Zsedőli István, Obapó Jánosné, Ferenczy Bálintné, Banca Ferencz, Reiszner Domonkosné, Csizmazia Lászlóné, Maté Ferencz, Magyaródi József, özv. Vámos Gyuláné, Sohár Béla, Fláskár József, Mohár István, Márián Péter, Brittig Simon, Markovics Mihály, Szakács János, Kaszás János, Szerencse József Homolyay István, Balaz Viktor, Veichinger Sándorné, Goriupp Náudorné, Winkler Vilmos, Tuboly Julia, Bodnár József, Wágner Antonia, Szabó Ferencz, Rainiss Ferenczné, Schöber Anthoné, Pék Béláné, Klauz István, Dobos Károly, Pölöz Istvánné, Bancsik Imréné, Kiss Istvánné, Benedek Bláné, Schwartz Margyás, Rác Mariyka, Kovács Lenke, özv. Pangl Ferencné, Pangl István, Pangl Ferenczné, Mussbauer Mari, Galambos István, Szabó Károly, Pibakker András, özv. Smolár Józsefné, Péntes István, özv. Drachta Józsefné, özv. Almási Andrásné, Szabó Lajos, Illai József, Prischig Ernesztina, Ruder Judith, Ruder Kiss Mari, Fábán István, Schweighardt István, Farkas Ferenc, Udvardy Sándor, Patay Jánosné, Langer János, Rosenfeld Lajosné, Fröschl János, Rákos Ferencz, Hauptfogel Frigyes, Szűcs Lajosné, Tujner István, Deak Ferencz, Takács Nagy József, Feneke Antalné, Szilágyi Ferenczné, Douja Ferencz, Vizler Anna, Eizner és Engel, Szirkovits Andrásné, Kuti Vincze, Mohos Béla, Pál József, Szil József, Erdődy Gotthard, özv. Aschenbrenner Páterné, Rémay Katicza, Nofizer István, Kincses Mihály, Veihinger Lajosné, Nyitrai Ferenczné, Kostelicz Jákob, Rozinger Ferencz, Galambos Károlyné, Glatz Samu, Schlammdinger Alajos, Damm Antal, Bárdossy Imréné, Gabauer Miklósné, Szubin Antal, Dubovszky Károlyné, Komáromy Jánosné, Kunze Frigyesné, Barna Lajos, Fischer Mór, Mandl Jakabné, Krachler József, özv. Leéb Ferenczné, dr. Lauschmann Emil, Hollenzer József, Harting János, özv. Magyaródi Andrásné, ifj. Rákos Ferencz, Mauses József, Feigl Sándor, Buska Ferenczné, Witoenlejtner Ede, Sumics

Imréné, Viniczay György, Kocsis István, Róza György, Széts István, Embecht József, Köváry Edéné, ifj. Hegyi János, dr. Kövessy István, Kusics Mihály, Mann József, Bodi Józsefné, Bory József, Liszits Alajos, öz. Veisz Mihályné, Veigner Ferdinánd, Vörös György, Flaskár Ferencz, Singer Miksaé, Noficzér Károlyné, Kuseovits Gyözőné, Molnár Józsefné, Kern Péter, Radosza Ferenczné, dr. Mader Ferenczné, öz. Ravasz Andrásné, Szebehelyi Nina, Szebehelyi Mari, öz. Halasy Ferenczné, Lipp Agoston, Fodor József, Tóth Jánosné, Marián Péterné, Boza Sándor, Takáts József, Báner István, Vollner Sándorné, Nagy Gyuláné, Arady Ferencz, Grabecz Mihály, Jásper Ferencz, Mayer György, Stveges József, Knitthoffer József, Langmár Lajos, Engelharth Györgyné, Szabó József, Németh Ferencz, Lóke József, Strassek István, Mison Nándor, öz. Marosi Imréné, Aschenbrenner Ferencz, Horváth János, Galler József, Bodó István, Jakab Ferencz, Steiner Gábor, Vinter Sándorné, Hegyes István, Bruner József, Cseugai Horváth József, Stigler József, Almásy János, Simegi Lajosné, Jankovits Jánosné, Szabó Ferencz, Schlett Ferencz, Stigler István, Kristóf Károly, Csipke János, Pap Ferencz, Knitthoffer Ferencz, Tomán József, Hader Lászlóné, Silberberg Károlyné, Novák Jakab, Kerékfy Ferencz, dr. Borchert Jenő, öz. Szammer Imréné, Dedinszky Antalné, Boszberger Imréné, Erdöss Józsefné, Fried Salamon, Nyakas Ferencz, Karl István, Weisz János, ifj. Zavaros Agoston, Fodorné Gaál Franciska, Lukátsy Antal, Rochla Mártonné, Nithoffer György, Laufer Lajos, öz. Takáts Benőné, Vörös Dénesné, Singer József, Tóth István, Schiller Aoolf, öz. Schwartz Ignácné, Gébert József, Schmideg Frida, Veisz Antalné, Reitmann David, Wiesz Adolf, Bürgermeister Györgyné, Rausnitzer Mór, Goldstein Ignác, Obermayer János, Havranek Antal, Horváth Sándor, Tógl Imre, Erdössy Iona, Graumann Mihály, Veigl Imréné, Varga Karolin, Krausz Málné, Berkovits Samu, Darázs Károly, Langmár István, Langmár József, Knitthoffer Károly, Endl Károly, dr. Éder József, öz. dr. Say Józsefné, dr. Flatt Gasztonné, dr. Say Viktor, dr. Vizeleky Fülöp Frigyes, dr. Palánszky Miklós, Havranek Lajos, Csernay József, dr. Bierbauer Viktorné, Klöckner József, ifj. Füstér Imréné, Kovács Károly, Pauer Istvánné, Szakály Sándor, Molnár Istvánné, öz. Say Ferenczné, Nyári György, Laufnauer Ferencz, dr. Szabady József, Tóth Artur, dr. Klauz György, Krammer Gyozó, Havranek Jenő, Lichneckert Antalné, Felmayer Károly, öz. Say Rudolfné, Ambach József, Vig Józsefné, Rónay Károly. Összesen: 306.

Fogadják a nemes szívt jötevők, nagylelkűségükért elismerő köszönetemet; Isten áldása legyen az egyetlen, öszetartás, szeretet, önzetlen-igazság a szentozél iránt odaadólekedés és az intézet felvirágzása körül fáradhatlan ügybuzgalom az egyesület minden tagjában, Rónay Károly.

— Előkelő vendégek. Mint lapunk zárta-kor értesülünk Winkler Antal nagyváradi kanonok, czimzetes püspök ma este Székesfejérvárra érkezik, B und a l a Mihály pápai kamarás, a bpesti központi papnövelde lelki-igazgatójának kíséretében. Az előkelő vendégek holnap délelőtt Teésre mennek dr. Steiner Fülöp megyéspüspök meglátogatására, a ki jelenleg ott nyaral.

— Elveszett a szöllőtől a kórház-utcán keresztül haladó kocsirol egy világos kékes szövetvel bevont napernyő. A becsületos megtaláló szerkesztőségünkben illő jutalomban részesül.

— Száj- és körömfájás Pázmándon. Mint pázmándi levelezőnk értesít, a szarvasmarhák közt a száj- és körömfájás kiütött. Eddig 200 darab állat betegedett meg. A hatósági intézkedések megtették.

— Ügyvédi irodába 3 hónapra foglalkozást keres gimnáziumot végzett fiatal ember,

ki már 3 évig munkálkodott hasonló minőségben. Cim a kiadóhivatalunkban.

— Házladás. Simor-utca 25. száma ház, — melyben 5 szoba és a szükséges mellékhelyiség van — minden órán eladó. Bővebbet ugyanott.

Irodalom és Művészet.

Negyvenezer mértföld vitorlával és gözzel. Irta G á s p á r Ferencz dr. A második bővített kiadást, most füzetekben adja ki Singer és Wolfner, összesen 14—15 illusztrált füzetben. Minden füzet ára 30 kr. A teljes munka ára 4 frt, diszkótésben 5 frt 50 kr. Most már a 6-ik füzet hagyta el a sajtót. Az eddig megjelent füzetek mindegyike igen szép kiállítás, tartalma pedig nemcsak érdekes, de tanulságos olvasmányul is szolgál. Megrendelhető fent említett kiadóknál, Budapest, Andrassy-ut 10. sz. alatt.

A „Katholikus Hívtelmi Folyóirat” június 6-ik füzete a következő érdekes tartalommal jelent meg: 1. A millennium és a pápaság. 2. A modern jogállam jellemzése. 3. Memoria. 4. Megtértek Csarnoka. 5. Protestáns Szemle. 6. Irodalom. 7. Vegyesek. 8. Saverny Róbert, vagy a kereszties hadak keleten. — Szives figyelmébe ajánljuk a kath. olvasóközönségnek e vállalatot, annál is inkább, mert a legaktuálisabb kérdésekkel foglalkozik. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Megrendelhető a szerkesztőségben: Pozsony, ferencziéknél.

A biblia és a tudomány. Az ötödik füzet most jelent meg, czime: Az egyptológia és a biblia. Irta U r a i Sándor: A füzet elején nagyon érdekes rajza van II. Ramzesz óriás-szobrának, amely Debrasinben van a pálmák között. A közlemények cziméi: „A Nikosz-uralom”, „A hódítások kora”, „Egyptom szabad-ságharca”, „Syria”, „A XVIII. uralkodó ház”. Egy füzet ára 40 kr. Ez az óriás vállalat, melynek füzetei havonként jelennek meg, a legnagyobb mérvű pártolást érdemli meg, mert a magyar studium biblicumot európai színvonalra emeli fel.

Az Évszak cz. divat és kézimunka-folyóirat most megjelent július 1-i száma értesíti a közönséget, hogy a lap új kiadó tulajdonába ment át s ezental az előfizetési díjak B u d a p e s t, K i r á l y - u t c z a 110. sz. alá küldendők. Előfizetési ára negyedévre 1 frt.

Az aradi vértanuk kivégzése. Thorma híres festménye újabban a kiállítás főkapuja mellett, a Wampetics dísztermében van kiállítva. Belépti díj 30 kr., este villamos világítással.

Közgazdaság.

Sertéskereskedésünk újabb veszedelme.

(K. Ö.) A kőbányai veszedelem, melylyel párhuzamban haladt az ország minden részében fellépett sertésvész, beláthatatlan időre tette tönkre eddig virágzó sertéskereskedésünket. A magyar gazda és sertéskereskedő ezrei esnek áldozatul a vést követő válságnak, melyet megszüntetni mindezeideig nem sikerült. Nap-nap után olvassuk a sertésvész terjedéséről szóló tudósításokat. Azt gondoltuk, ha megszűnik a kőbányai sertésvész és decentralizálják a kőbányai sertéspiacot, idővel ismét csak vissza-szerezük külföldi sertéspiacaink bizalmát, de hiába minden törekvés, mikor a sertésvést ki-

irtani nem tudjuk. A főváros is, mint mondják, becsempészett, megbizhatlan szeb hussal táplálkozik.

A sertésvész okozta bizalmatlanságot megtörni és az elvesztett piacokat újra visszahódítani, feladatát képezi nemzeti irányu közgazdasági politikáknak.

Legjövödelmezőbb sertéspiacaink eddig tudvalevőleg Németország és Ausztria volt. Az előbbi már régebben léptetett oly intézkedéseket életbe, melyek tetemesen megnehezítik a Németországba való magyar sertés bevitelét. Ausztria közgazdasági téren mindenkor gyengíteni iparkodott. Azért egy cseppet sem caddalozunk azon, hogy sertésbevitelünket minden módon megnehezíteni törekedett. Ennek az iránynak hódol most is, midőn a megújítandó gazdasági kiegyezésben oly makacsul vonakodik állategészségügyi egyezményt kötni. Sertés-kereskedésünket károsító ezen bajokhoz újabb veszedelem járul. Mint ugyanis egyik megbizható lapársunk utján értesülünk, a román kormány, hogy a sertéseknek Bécsbe való szállítását megkönnyítse, tetemesen lezállította a vasuti tarifákat mindazoknál a szállítmányoknál, a melyek direkte Bécsbe irányulnak. A vasuti tarifák ezen mérséklése folytán a Turn-teverinből indított szállítmányok nem fizetnek többet, mint azok, melyek pl. Botoshaniból indítatnak. Turn-teverin Orsova közelében van, Botoshani pedig Bukovina határán. Ezen tarifa kedvezményeknek már is az a hatása van, hogy oláh sertéskerkedők bécsi hentésekkel 100—300 ezer darab sertés szállítására nézve kötöttek szerződést.

Románia tehát, miután selejtes buzájával tönkretette a kartellalmok segítségével gabonakereskedésünket, felhasználva a sertésvész okozta szorult helyzetünket, tönkre fogja tenni az osztrákok segítségével sertéskereskedésünket. A román kormányt nem hibáztatjuk, mert utóvégre csak közgazdasági feladatot teljesít, mikor terményeinek piacot keres és talál. De hibázatnunk kell az osztrákok eljárását, kik a románokkal karöltve játszik ki érdekeinket és elitéljük a magyar kormány télenységét, mely annyira el van merítve saját léte érdekében vívott politikai harcok pocsolójában, hogy sem lát, sem hall.

Talán Ausztria is tudja, hogy az oláh sertés elől a magyar határ el van zárva. A gazdasági közösségből, melyben Ausztriával vagyunk és annak lényegéből pedig az következik, hogy az állatpaczok korlátozására vagy kiterjesztésére nézve egyik fél sem intézkedhetik a másik rovására. A közös vámterületet kifolyólag védelmet nyujtunk az osztrák ipari termékeknek ellenérték gyanánt joggal követelhetjük mezőgazdasági termékeink védelmét. Ausztria persze másként értelmezi a közös vámterületet. Gabonakereskedésünket rontja az oroszgabonának adott kedvezményekkel, sertéskereskedésünket pedig a román sertésbehozatalnak adott kedvezményekkel. Jól tudjuk, hogy ezen viszás állapotok nem a közös vámterület lényegéből folynak hanem egyesegyedül azon gazdasági irány követeléséből, mely meghamisítva a kiegyezés lényegét, Ausztriában az iparra, nálunk a mezőgazdaságra mért erős csapást.

De hát a magyar kormány? Mit mond sertéskereskedésünket fenyegető ezen újabb veszedelemre és mit tesz annak ellensúlyozására? Semmit sem, mert sokkal gyengébb, semhogy a magyar gazdasági érdekeket megtudná védelmezni. Pedig legfőbb ideje, hogy belássa, hogy

a jelen gazdasági irány követése amint a múltban, úgy a jelenben is legvitalisabb érdekeink feladására vezet. A hataiom birtoklása azonban nem lehet jogcím arra, hogy gazdasági érdekeinkről imondjunk. Ezek megvédése nemzeti követelmény.

* A földadó leszállítása. A földadó leszállításának kérdése a legközelebbi időben foglalkoztatni fogja az összes törvényhatóságokat, Torda-Aranyos megye ugyanis tudomásulvétel és hozzájárulás végett terjedelmes átirat kapcsán megküldte az összes törvényhatóságoknak azt a felterjesztését, melyet a földadó leszállítása érdekében a pénzügy miniszter elé juttatott. E felterjesztés nem csak általánoságban kéri a földadó leszállítását, hanem megjelöli egyszerűsödését és leszállítás módját is, a mennyiben követeli, hogy a földadót annyi százalékkal szállítsák le, a hány százalékkal az adók bevétele a progresszív jövedelmi adó révén emelkedik. Mintán pedig a progresszív jövedelmi adó évről-évre nagyobb lesz, a földadót 10 évenként arányba kell hozni a mindenkori állapottal. Ez egyszerűsödés helyes egyensúlyba hozná a földjáradékot és a tőkevédelmet is. Torda-Aranyos megye derék kezdeményezését kétségkívül pártolni fogják az összes törvényhatóságok.

* A IV. országos gazdakongresszus. A IV. gazdakongresszus tanácskozásait tudvalevőleg szeptember 24. és 25-ikére tűzték ki. Tárgysorozatát pedig most állapították meg a következőkben: 1. A gazdasági egyesületek szövetsége. (Előadó: Rubinek Gyula.) 2. A megyei gazdasági egyesületek mint mezőgazdasági bizottságok. (Előadó: Meesó Pál.) 3. Községi gazdakörök s birtokossági tanácsok, kapcsolatban a megyei gazdasági egyesülettel, illetve mezőgazdasági bizottsággal. (Előadó: Serfőző Géza.) 4. Kiegyezésünk Ausztriával. (Előadó: Szilassy Zoltán.) 5. A nemzetközi gazdakongresszus határozatai. (Előterjesztő: Ifj. gróf Szóchenyi Imre.)

* A szerb sertészár feloldása. Szimics bécsi szerb követ és Daviso a szerb kereskedelmi minisztérium osztályfőnöke e hó 9-én Budapestre érkeztek, hogy a magyar kormánnyal a szerb sertészár feloldása dolgában tanácskozzanak. A két óráig tartott a tanácskozás, amelyre a távirókongresszus alkalmából Budapesten időző volt szerb kereskedelmi minisztert, valamint a szabadságon levő budapesti szerb konzul helyettesét is belevonták, pozitív eredményre vezetett, amennyiben oly megállapodás történt, hogy a szerb sertészár feloldása most már csak napok kérdése. A szerb delegáltak a napokban újra értekeznek a miniszterelnökkel és a Darányi földművelési miniszter részvételével tartandó tanácskozáson a határzár feloldásának részletein kívül megállapítják az állategészségügy érdekében szükségessé vált különböző intézkedéseket. Ugyanekkor enyhíteni akarják az utlevél-rendszer mostanában tapasztalható szigorúságát, a mennyiben tudomásunk szerint az utlevél megkövetelését csak bizonyos esetekre fogják szorítani.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. Ö. B. V a a z a r. Kívánsága szerint intéztük el. Üdvölet.

B. Sándor. P á z m á n d. A tudósítást köszönettel vettük. Közös elveinknek tesz szolgálatot, ha tudósításával mentől gyakrabban fölkeres.

VASUTI ÚJ MENETREND.

— Érvényes 1896. június 1-től. —

Budapest—Székesfejérvár—N.-Kanizsa.

indul	érkezik	indul	érkezik
Gyorsv.: 7:00 reg.	8:30 d.e.	8:40 d.e.	11:45 d.e.
Szem.v.: 7:10 reg.	9:16 d.e.	9:26 d.e.	1:39 d.u.
Vegy.v.: 11:50 reg.	3:16 d.u.	—	—
Szem.v.: 4:50 d.u.	6:35 d.u.	6:46 d.u.	7:52 d.u.*
Vegy.v.: 2:25 d.u.	4:27 d.u.	4:33 d.u.	8:55 este
Gyorsv.: 7:45 este	9:11 este	9:18 este	12:10 éjjel
Szem.v.: 9:25 este	11:33 este	11:43 este	3:52 éjjel

N.-Kanizsa—Székesfejérvár—Budapest.

indul	érkezik	indul	érkezik
Szem.v.: 12:15 éjjel	4:16 reg.	4:24 reg.	6:29 d.e.
Vegy.v.: —	—	6:15 reg.	8:25 d.e.
Gyorsv.: 5:47 reg.	8:39 reg.	8:49 reg.	10:10 d.e.
Vegy.v.: 10:00 d.e.	2:10 d.u.	2:35 d.u.	4:31 d.u.
Szem.v.: 2:00 d.u.	6:00 d.u.	6:08 este	8:12 este
Gyorsv.: 5:06 d.u.	8:00 este	8:15 este	9:40 este
Sz. v.: 8:42** d.u.	9:39 este	9:49 este	11:25 este

Sz.-Fejérvár—Veszprém. Veszprém.—Sz.-Fejérvár.

indul	érkezik	indul	érkezik
Szem.v.: 5:20 d.e.	8:03 d.e.	4:19 reg.	6:— d.e.
" " 9:34 d.e.	10:52 d.e.	7:08 reg.	8:34 d.e.
" " 1:— d.u.	2:33 d.u.	4:43 d.u.	5:53 d.u.
" " 9:27 este	11:— este	7:19 este	10:09 este

** Csak Siófokig közlekedik.

** Siófokról indul.

A Veszprémből este 7:19-kor induló vonat csak vasárnap, ünnepnap és csütörtökön közlekedik.

A Balaton-tavi gőzhajózási részv. társulat menetrendje.

Siófok-Balatonfüred-Almádi-Kenese és vissza.

Siófok	9:50,	12,—,	8:15,	6:15
Balatonfüred	10:45,	1:20,	9:30,	7:15
Alsó-Eörs*	—	2,—,	—	—
Almádi	—	2:20,	10:30,	—
Almádi	—	—	5:35,	—
Alsó-Eörs	5:15,	—	6,—,	—
Balatonfüred	6:15,	10:55,	7,—,	7:20
Siófok	7:15,	11:50,	8,—,	8:20

Boglár-Révfülp-Badacsony és vissza.

Boglár	12:15,	3:30,	7:20,	10:35
Révfülp	12:50,	4,—,	7:50,	11,—
Badacsony	1:40,	5,—,	—	—

Siófok-B.-Füred-Boglár Révfülp-Badacsony Keszthely és vissza.

Siófok minden pént. 5,—	5:40,	szerd. 5,—,	csüt. —
B.-Füred " " 6,—	6:50,	" 6:20,	" —
Boglár " " —	9:5,	" 8:30,	" —
Révfülp " " 8:20,	9:35,	" 9,—,	" 7:55
Badacsony " " —	10:30,	" 9:55,	" 8:50
Keszthely " " —	12:10,	" 11:40,	" 10:35

Minden pént. és szomb., minden szerd.

Keszthely	6,—,	—	4,—
Badacsony	7:45,	—	5:45
Révfülp	8:30,	—	6:40
Boglár	9,—,	—	7:10
B.-Füred	11:15,	—	9:25
Siófok	12:15,	—	10:25

* Feltételes megállás csónak kiszállással jul. és aug. Kenesére jul. 1-től fogva közlekedik a hajó.

A székesfejérvári színházban.

Vasárnap július 12-én este 8 órákor

még egy utolsó

szenzációs előadás.

Világhírű művészet által rendezve.

Titokzatos, meg nem fejthető kísérletek a pszichológián, amnestika, gondolatátvitel, spirítizmus és sonambolizmus köréből.

Helyárak: Földszinti és elsőemeleti páholy 5 frt 50 kr. — Másodemeleti páholy 3 frt 60 kr. — Elsőrendű zártszék 1 frt 20 kr. Másodrendű zártszék 1 frt. Harmadrendű zártszék 70 kr. Másodemeleti erkélyülés 50 kr. Másodemeleti erkélyálló 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr. Deák katoná és gyermekjegy 40 kr. Karzati ülőhely 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók Kiskner Péter könyv és papírkereskedésben.

Fogorvos

Dr. Ritscher Zsigmond

a bécsi fogorvosi egyetemi-intézet volt fogorvosa.

Székesfejérvár Sas-utca 7. sz.

Foghuzás érzéketlenítő szerrel. Plombálás arany platini és cementtel. Mütogak és fogorok kaucsuk vagy arany alapon.

Speczialista arany plombálásban.

Rendel reg. 8 órától este 6-ig.

Vásár- és ünnepnapokon is.

HIRDETÉSEK

felvételnek kiadóhivatalunkban (Szt.-István-tér 1-ső szám alatt) a legjutányosabb áron.

Nyomatott Számmér Imréné, Székesfejérvárott.